

بررسی تاثیر مرحله پیش دبستانی بر مهارت های نوشتاری، مهارت های اجتماعی و مهارت های بهداشتی دانش آموزان پایه اول ابتدایی مجتمع های روستایی شهرستان پیرانشهر

دکتر کمال آفانی^{۱*}، رحیم علیزاده^۲

^{۱*} دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مهاباد، گروه علوم تربیتی، مهاباد، ایران

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی تاثیر مرحله پیش دبستانی بر مهارت های نوشتاری، مهارت های اجتماعی و مهارت های بهداشتی دانش آموزان پایه اول ابتدایی مجتمع های روستایی شهرستان پیرانشهر بود. روش این پژوهش از نوع علی-مقایسه ای می باشد. این پژوهش در زمره مطالعات میدانی قرار دارد. جامعه آماری در این تحقیق کلیه دانش آموزان پایه اول ابتدایی مجتمع های روستایی شهرستان پیرانشهر بود. به منظور انجام تحقیق ۱۵ نفر دانش آموز که دوره پیش دبستانی را گذرانده اند و ۱۵ نفر دانش آموز که دوره پیش دبستانی را نگذرانده اند به عنوان نمونه انتخاب می گردند. به منظور گردآوری اطلاعات از آزمون پیشرفت مهارت نوشتن پایه اول دبستان، نسخه والدین مهارت های اجتماعی دانش آموزان گرشام و الیوت (۱۹۹۰) و پرسشنامه استاندارد مهارت های بهداشتی جولائی و دیگران (۱۳۸۳) استفاده شد. و برای تحلیل داده ها از روش تحلیل مسیر به کمک نرم افزار لیزرل استفاده شد. نتایج نشان داد که مرحله پیش دبستانی بر مهارت های نوشتاری، بهداشتی و اجتماعی دانش آموزان تاثیر مثبت و معناداری دارد.

واژه های کلیدی: پیش دبستانی، مهارت های نوشتاری، مهارت های بهداشتی، مهارت های اجتماعی.

مقدمه

کودکان، رهبران و تصمیم گیرندگان آینده ی کشور هستند و سلامت آنها در گرو دسترسی به اهداف آموزشی و بهداشتی مناسب است. سلامت دانش آموزان برای والدین، مدارس، معلمان و جامعه به عنوان عاملی نگران کننده تبدیل شده است. با وجود این نگرانی ها، تلاش های عمده و موثر برای بهبود سلامت دانش آموزان به صورت محدود انجام شده است. نتایج بررسی های مختلف بیانگر تفاوت در رفتارهای بهداشتی کودکانی که آموزش بهداشت را در مدارس دریافت کرده اند و آنانی که از فعالیتهای مربوط به خدمات

بهداشت مدارس بی بهره بوده اند، می باشد. در این رابطه ایلیکا و ابیونو به این نتیجه دست یافتند که آموزش بهداشت موجب تغییر رفتار گروه شاهد در جهت مثبت شده است. طبق مطالعات به عمل آمده تحقق اهداف آموزشی مدارس در گرو سلامت جسمی و روانی کودکان می باشد. به همین دلیل امروزه تمایل زیادی به تغییر شیوه ی زندگی در جهت انجام رفتارهای بهداشتی صحیح در بین مردم به وجود آمده است (مفیدی، ۱۳۸۸). لذا برای این که افراد یک جامعه از عادات بهداشتی و سبک زندگی سالمی برخوردار باشند، لازم است که رفتارهای بهداشتی آنان در زمان مناسب یعنی دوران کودکی شکل داده شود. آموزش بهداشت در ایجاد رفتارهای صحیح بهداشتی اهمیت زیادی دارد و زمانی آموزش بهداشت کامل خواهد شد که منجر به رفتار بهداشتی صحیح گردد. اغلب دانشمندان معتقدند که سن دانش آموزی پذیراترین و مناسبترین سن برای نیل به این مقصود است و مواردی مانند توجه به نقش، ضمیر و ذهن مستعد کودک که آمادگی بیشتری برای آموختن، حفظ کردن و پذیرفتن دارد، عوامل آموزشی قابل دسترس و کافی، حضور موظف دانش آموز، کثرت دانش آموز، ارتباط دانش آموز با اعضای خانواده و دوستان و برخورداری از امکانات را دلیل ادعای خود می دانند (لطف آبادی، ۱۳۸۴).

رسیدن کودک از لحاظ سن تقویمی به مرحله ای از رشد جسمانی ن می تواند به تنهایی زمینه ساز موفقیت آن ها در آموزش های بعدی باشد. آن ها در سن های پیش دبستانی از لحاظ فیزیکی رشد لازم و کافی برای استفاده از قلم را به طور کامل به دست نیاورده اند، انگشتان آن ها براساس قوانین رشد، دیررس ترین اعضا هستند، به همین دلیل آن ها در این سن ها انگشتانی ضعیف دارند. دست ها، انگشتان و چشم ها در کارهای ظریف مثل نوشتن کلمات در اختیار آن ها نیستند، چشم ها و دست ها با هم هماهنگی ندارند، فاصله ها و علائم را کلمات نمی توانند بفهمند و الگو سازی کنند و شروع نوشتن از جهتی به جهت دیگر برایشان معنا پیدا نکرده است (ترکمان، ۱۳۹۳). بنابراین آموزش های پیش دبستانی بر روی مهارت های نوشتاری کودکان بسیار تاثیر گذار است.